

Onderdelen van KiVa

KiVa bestaat uit een verschillende onderdelen waardoor het programma effectief werkt en een geheel vormt. De onderdelen zorgen er samen voor dat KiVa in het DNA van de schoolverweven wordt en er een fijne sfeer ontstaat voor iedereen!

Handleidingen

KiVa heeft twee handleidingen: één voor de onderbouw (groep 1 t/m 4) en de bovenbouw (groep 5 t/m 8). De handleidingen bestaan uit 10 verschillende thema's die in de klassen worden behandeld.

Thema's onderbouw

- Thema 1: Wie zijn wij?
- Thema 2: Gevoelens
- Thema 3: Wat is een fijne groep?
- Thema 4: Iedereen is uniek
- Thema 5: Plagen, ruzie of pesten?
- Thema 6: Rollen in de groep
- Thema 7: Samen zijn wij een fijne groep
- Thema 8: We helpen elkaar
- Thema 9: Wat kan ik doen?
- Thema 10: KiVa - We doen het samen!

Thema's bovenbouw

- Thema 1: Iedereen verdient respect
- Thema 2: In de groep
- Thema 3: Wat is communicatie?
- Thema 4: Plagen, ruzie of pesten?
- Thema 5: Verborgene vormen van pesten en cyberpesten
- Thema 6: Rollen in de groep
- Thema 7: Samen zijn wij een fijne groep
- Thema 8: We helpen elkaar
- Thema 9: Wat kan ik doen?
- Thema 10: KiVa - We doen het samen!

Leerdoelen

Leerdoelen staan centraal binnen KiVa. In ieder thema vind je werkvormen waarmee leerdoelen behaald worden. Heb je als leerkracht zelf leuke werkvormen, oefeningen of projecten waarmee de leerdoelen ook behaald worden? Dan heb je de vrijheid om deze ook in te zetten. Op die manier werkt iedereen vanuit zijn of haar eigen kracht!

Werkvormen

Onze handleidingen bieden allerlei werkvormen:

- klassikale gesprekken
- gesprekken in tweetallen of kleine groepen
- maak- of doe-opdrachten
- visualisatie-oefeningen
- boeken-, lees en filmtips
- drama/toneel

Zichtbaarheid

Voor iedereen moet het duidelijk zijn: wij zijn een KiVa-school en wij vinden het belangrijk dat we ons allemaal fijn voelen op school! Als KiVa-school krijg je verschillende materialen geleverd om de zichtbaarheid te vergroten. Zo zijn er KiVa-posters die in de lokalen en gangen opgehangen kunnen worden, raamstickers en een grote vlag die gehesen kan worden. Daarnaast ontvangt iedere school KiVa-hesjes voor de pauzesurveillance, zodat het voor alle leerlingen herkenbaar is bij wie zij in de pauze terecht kunnen als er iets aan de hand is.

STARTtraining

Wanneer je begint met KiVa volgt het gehele schoolteam een training. Tijdens de training komen de uitgangspunten en de theorieën van KiVa aan bod. Daarnaast wordt ingegaan op de borging van KiVa op school, de rol van het KiVa-team, de samenwerking met de ouders en de preventieve en curatieve onderdelen. De training wordt op locatie van de school verzorgd door één van onze gecertificeerde KiVa-trainers. De training bestaat uit twee dagen en is flexibel in te plannen binnen het schooljaar.

Online omgeving

Binnen het intranet *Mijn KiVa* vind je onder andere extra lesmaterialen die bij de thema's uit de handleidingen passen, nieuwsbrieven voor ouders en informatie over het KiVa-spel. Met het KiVa-computerspel oefenen bovenbouwleerlingen in een digitale omgeving de vaardigheden die ze met de KiVa-werkvormen hebben opgedaan.

Het KiVa-team

Iedere school heeft een KiVa-team met minstens drie enthousiaste en vaardige teamleden. Taken van het KiVa-team zijn onder andere: aanspreekpunt binnen de school, verantwoordelijk voor de zichtbaarheid van KiVa en het agenderen en evalueren van het KiVa-programma.

Het KiVa-team is daarnaast getraind in het inzetten van de curatieve onderdelen van KiVa.

KiVa monitor

KiVa heeft een eigen vragenlijst waarmee het welbevinden, sociale veiligheid, vriendschapsrelaties in de groepen en pesten in kaart gebracht worden. Aan de hand van de ingevulde vragenlijsten krijgen leerkrachten tweemaal per jaar een rapport met interactieve sociogrammen. Met het groepsrapport krijg je een helder beeld van de dynamiek in de groepen en is het mogelijk trends en ontwikkelingen op schoolniveau te bekijken. Dat levert informatie op waarmee beleid kan worden ontwikkeld, getoetst en verbeterd. Daarnaast voldoet de KiVa-monitor aan de wettelijke verplichting voor het monitoren van de sociale veiligheid en kunnen wij de data gemakkelijk voor jou aanleveren bij de inspectie. Een voorproefje vind je [hier](#).

Curatieve onderdelen

Voorkomen is beter dan genezen, daarom zet KiVa in op preventie. Ontstaan er toch conflicten dan biedt KiVa ook verschillende interventies:

curatieve groepsgesprek, de steungroepaanpak en de herstelaanpak. Samen met het team of samen met een KiVa-trainer kan gekeken worden welke aanpak het beste bij een bepaalde situatie kan worden ingezet.

Regiobijeenkomsten

Ieder najaar organiseert KiVa gratis regiobijeenkomsten voor zijn scholen. Tijdens de bijeenkomsten vertelt een spreker je meer over een thema dat verband houdt met KiVa. Onderwerpen van afgelopen jaren zijn *'De groeikracht van kinderen: Ze kunnen het zelf!'* en *'KiVa 24/7 - Ook online maken we er een fijne school van!'*

BSO materiaal

Bij KiVa zijn we continu bezig met wetenschappelijk onderzoek naar de resultaten van ons materiaal en doorontwikkeling van nieuwe producten en diensten. Aan het begin van schooljaar 2021-2022 lanceren we BSO-materiaal in de vorm van placemats met leuke spellen en werkvormen die zich richten op de sociaal emotionele vorming en sociale vaardigheden van groep 1 tot en met 8.

Lesbrieven en webinars

KiVa brengt gedurende het schooljaar regelmatig verschillende lesbrieven uit. Zo is er bijvoorbeeld een lesbrief voor de Week Tegen Pesten en de heropening van de scholen in coronatijd uitgebracht. Daarnaast organiseren we ook verschillende webinars over onze aanvullende materialen zodat je hier volledig voorbereid mee aan de slag kan!

Aanvullende materialen

Ben je toe aan verdieping en professionalisering binnen het team?
En wil je het programma afstemmen op de behoeften van jouw school?
Bij KiVa hebben we verschillende aanvullende materialen en diensten
waarmee je aan de slag kan in de onder- en bovenbouw.

Aanvullende werkvormen

Wanneer een school twee jaar met KiVa werkt, vindt er een evaluatie plaats en kunnen scholen het KiVa-certificaat ontvangen. Voldoet de school aan de implementatie eisen? Dan ontvangt de school zowel een certificaat als 85 aanvullende werkvormen ter verbreding en verdieping van KiVa op school.

Lespakket Rik de Pauw

Het lespakket Rik de Pauw leert kleuters in groep 1 en 2 op spelenderwijs sociale vaardigheden aan en stimuleert de sociaal emotionele ontwikkeling. Het pakket bestaat uit een verhalenboek, 18 items en een katern met ruim 120 praktische en enthousiasmerende oefeningen voor in de groep. Het materiaal van Rik is concreet, tastbaar en makkelijk te gebruiken. Actuele situaties en gebeurtenissen kunnen ook aan de hand van Rik worden besproken met leerlingen. Rik sluit aan bij de belevingswereld van de leerlingen en hoort écht bij de groep.

Klasse!Vergadering

De klas krijgt verantwoordelijkheid en mag zelf beslissingen nemen over voorstellen uit de groep. Kinderen leren om te gaan met verschillende meningen in de groep en hoe ze samen tot een democratisch besluit kunnen komen. Daarnaast leert de klas hoe ze een positieve bijdrage kunnen leveren aan de groep. Het katern is geschikt voor de bovenbouw (groep 5 t/m 8).

Aanvullende trainingen en ondersteuning

Vanuit KiVa bieden we verschillende trainingen aan. Denk hierbij aan een opfrustraining wanneer een school langere tijd werkt met KiVa of een monitortraining om zo optimaal de rapporten in te zetten vanuit onze vragenlijst over sociale veiligheid. Daarnaast staan onze gecertificeerde KiVa-trainers altijd klaar om ondersteuning te bieden bij het oplossen van ingewikkelde hulpvragen die kunnen spelen binnen groepen of scholen.

Toolkit

ouderbetrokkenheid

De Toolkit ouderbetrokkenheid is ontwikkeld in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen en bevat vier pijlers:

- Werk aan een duidelijke visie
- Maak een groep van ouders
- Versterk de band tussen leerkracht en ouders
- Stimuleer structurele informatie-uitwisseling

Bij iedere pijler worden activiteiten, werkvormen en tips gegeven zodat het team direct aan de slag kan met het verbeteren van de betrokkenheid van ouders. Ook staan er inspirerende praktijkvoorbeelden in de toolkit.

Energizers

Binnen het programma maken we gebruik van energizers. Korte activiteiten die leerkrachten, als ze een paar minuten over hebben, een kunnen doen in het kader van KiVa waarbij weinig tot geen voorbereiding nodig is én die niet lang hoeft te duren. Een energizer is een korte opdracht die zorgt voor afwisseling, energie en focus.